

VLADE LOZIĆ

**POVODOM SMRTI PROFESORA JULIJA DEROSIJA
(1928.-2010.)**

Vlade Lozić
Pujanke 53
HR 21000 Split
Vlade.Lozić@xnet.hr

UDK: 929 Derossi, J.
82.091.09 Derossi, J.
Ur.: 2010-12-15

Dvadeset osmoga XI. 2010., umro je, u Zadru, prof. Julije Derossi. Rodio se 9. VII. 1928., u Trogiru. Hrvatski jezik učio je na Višoj pedagoškoj školi i na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Predavao ga je u Gospiću. Zbog političkoga progona, u struci mu nije bilo dopušteno raditi od 1972. do 1980. god. Stručne je radove objelodanjivao od 1955. god., u novinama, časopisima, zbornicima i knjigama. Sudjelovao je na međunarodnim jezičnim znanstvenim skupovima, uređivao je knjige i lektorirao ih. Bio je član nekoliko uredništava, listova, stručnih društava i udruga. Odlučno je zagovarao i branio hrvatsku samobitnost, hrvatski jezik i njegovu čistoću. Osobita mu je stručna zasluga da je prepisao *Sveto pismo* Bartola Kašića, iz njegova rukopisa iz 1625. god., (zajedno s g. Zlatom Derossi i dr. fra Petrom Bašićem) (*Biblia Slavica*, IV 2,1, Bartol Kašić, *Biblia Sacra*, Padernborn-München-Wien-Zürich, 1999. g.) i zadarski (zagrebački) rukopis Marka Marulića *Od naslidovanja Isukarstova*, iz 1500. god.

Od 1989. bio je član Hrvatske demokratske zajednice. Za svoj je stručni rad dobio godišnju nagradu grada Zadra, zaslužnoga građanina Grada Gospića, nagradu za životno djelo Grada Zadra. Triput je dobio državno odličje. Pokopan je 30. XI. 2010., na sukošanskomu groblju. Trećega XII. održano mu je žalobno sjećanje u Zadru.

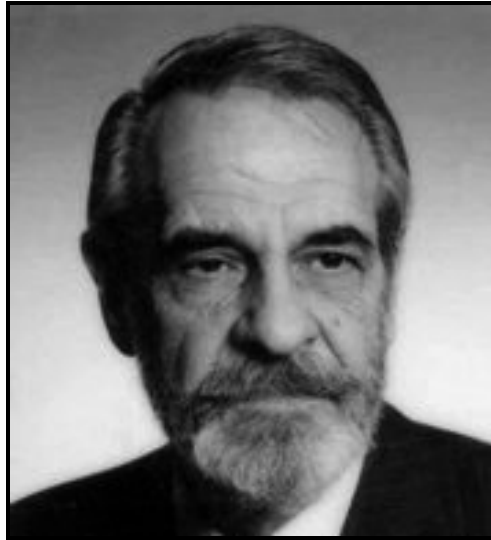
Ključne riječi: Julije Derossi, književnik, književni povjesničar, hrvatski političar

Kratki životopis uzornoga katoličkog umnog radnika

Julije Derossi, književni povjesničar,¹ profesor, književnik, odgojitelj, hrvatski proljećar, dugogodišnji član Matice hrvatske, rodio se 9. srpnja 1928. god., u Trogiru, umro je 28. studenoga 2010., u nedjelju, u zadarskoj bolnici, u 3.45 ujutro.²

¹ D. D. D., 1993, 311.

² Za ovaj podatak i neke druge u tekstu zahvaljujem g. *Zlati Derossi*, Julijevoj supruzi, koja mi je dala neke podatke i pomogla razjasniti neke nejasnoće o životu i radu pok. Julija.

Sl. 1. Prof. Julije Derossi

Osnovnu i građansku školu pohađao je u Pakracu a gimnaziju je usporedno polagao izvanškolski, u Daruvaru i Novoj Gradiški, jer te škole u Pakracu tada nije bilo.³ Ispit zrelosti položio je u gimnaziji u Požegi, god. 1947. Učio je hrvatski jezik, na Višoj pedagoškoj školi u Zagrebu, i na njoj ga diplomirao, 1950. god. Hrvatski jezik i književnost učio je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, kao izvanredni sveučilištarac, i diplomirao ga god. 1963. Od god. 1950.-1964. bio je nastavnik na gospićkoj gimnaziji *Nikole Tesle* a od 1964.-1972. predavao je metodiku i dječju književnost, na Pedagoškoj akademiji u Gospiću.

Zbog političkoga progona, u doba Hrvatskoga proljeća, morao je otići iz Gospića, pa je otišao u Zadar, gdje je, nezaposlen, živio od 1972. do 1980. god. – U Zadarski komitet stigla je loša karakteristika o meni i kadrovska komisija je donijela odluku da ne mogu raditi u školi i nakon toga sam osam godina obrađivao vrt i vratio sam se našoj zemlji, majci Hrvatskoj. Svaki dan sam kopao i radio osam godina, nisam imao plaću... Gdje god sam se natjecao nisam mogao dobiti posao, iako sam imao najbolje uvjete [-],⁴ pa se, nakon dugoga traženja, 1980. god., zaposlio, u Gradskoj knjižnici, kao 'bibliotekar-informator', i ondje radio do umirovljenja, 1986. god.

³ Podatak mi je dala g. Zlata Derossi.

⁴ B. KUPČAK, Doći ću po nagradu i iz bolesničke postelje [http://www.zadarskilist.hr/clanci/12112009/doci-cu-po-nagradu-i-iz-bolesnicke-postelje, str. 2. Na 1. str. je svjetlopis (Ivana Jamičića) bolesnoga J. Derossija u postelji.].

Sl. 2. Prof. Julije Derossi u šetnji gradom Zadrom, 2005.

– Zadar je najhrvatskiji grad u Hrvatskoj, ... Zadar je imao u sebi nešto što me je jako privlačilo, samo što je bio problem jer nisam mogao raditi u struci koju sam volio. Krivo mi je što nisam mogao napredovati u struci u kojoj sam se jako dobro afirmirao ... [-].⁵

Novinar *Mate Kovačević* (r. 1962. god.) (Zagreb), iz svojih sveučilištarskih dana u Zadru, svjedoči:⁶ – Moj se naraštaj pak posebno sjeća dobrohotna i sjedobrada gospodina iz Gradske knjižnice, koji u svakom trenutku, savjetom i brzim snalaženjem po knjižnici, bijaše pri ruci studentima. Nisam se iznenadio kad sam gospodina Derossija jedne nedjelje opazio na studentskoj misi u crkvi Svetoga Ivana, ... U toj župi, stjecištu studentske mladeži moglo se vidjeti uglednike iz sloja građana drugoga reda, koji su kršćanskom dobrotom i hrvatskim srcem plijenili pozornost mladeži ... -

U stanu Derossijevih - ... otpočinjao bi razgovor o književnosti, glagoljici i ostalim temama vezanima uz pitanja hrvatske kulture. Tako se ono središte s razmeđa hrvatskoga mraka i svjetlosti punilo žarom nade. Nedjeljni susreti ... otvarali su polagano obzorja na kojima se mogla negdje u daljini

⁵ <http://www.zadarskilist.hr/clanci...>, kao u bilj. 1, str. 2.

⁶ M. KOVAČEVIĆ, 2010, 8. U sredini dvostupčanoga teksta je Derossijev svjetlopis.

nazrijeti i hrvatska zvijezda. Nedostupna literatura za kojom je čeznula moja znatiželja nenametljivo je dolazila iz ruku profesora Derossija, kojem između ostaloga i za to bijah neizmjereno zahvalan. Uz karizmatičnoga Dalibora Brozovića, koji do kraja života ostade jedan od znanstvenih uzora momu naraštaju, Julije Derossi bijaše, onima koji su imali sreće poznavati ga, jedan od stožernih stupova zadarskog hrvatstva. Kad sam napustio Zadar i počeo se baviti pisanjem te uređivanjem novina u osvit hrvatske državnosti, zasade koje sam stekao u domu Derossijevih, a postale su nekako dio mene, unosio sam svim žarom u svoj posao ... no jedno od najljepših priznanja za njegov [Derossijev] rad ipak sam dobio od hrvatskoga političkog emigranta i stradalnika Drage Sudara, koji mi nakon čitanja Derossijevih tekstova još ranih devedesetih reče: To je onaj profesor koji je s Brunom i Tomićićem pisao u *Hrvatskom književnom listu*. On je pravi! –

Derossijev znanstveni rad

Od god. 1955. pisao je književnoprošudbene radove (o M. Maruliću, D. Cesariću, o i hrvatskim i ličkim književnicima), članke o hrvatskomu jeziku, stilu, o krasnoznanstvu i nastavi književnosti.⁷ Objelodanjivao⁸ je u *Ličkim novinama* (1950.-72.) *Umjetnosti riječi* (br. 2/1958., 3/1964., 1/1970., 2-3/1972., 2/1976.), *Pedagoškomu radu* (1-2, 3-4/1964., 7/8/1965., 1-2, 7-8/1966., 7-8/1970.), *Dostignućima* (1964.), *Ličkomu kalendaru* (1964., 1965., 1968.), u *Spomen-izvještaju gimnazije Nikole Tesle* (Gospić, 1966.), *Hrvatskomu književnom listu* (1968.-69.; dva stupca: jezični i šaljivi, potpisujući ih kao *Joso Krvavica* i *Josip*⁹ *Ramić*¹⁰ - i član uredništva), *Kritici* (12/1970., 16/1971.), *Hrvatskomu tjedniku* (1971.), *Roditelji i škola* (1971.), *Senjskomu zborniku* (5/1971./1973., 8/1980., 10/11/1983./84. (Derossi Julije, Dugački Vladimir, Rukavina Ante), 15/1988. (Derossi Julije, Dugački Vladimir, Rukavina Ante), 19/1992., 23/1996., 24/1997., 28/2001., 29/2002.), *Maruliću* (1/1975., 3/1976., 6/1984., 1/1995.), *Čakavskoj riči* (2/1978., 2/1992., 1-2/2002.), *Filologiji* (8/1978., 9/1979.), u zborniku *Kačiću* (12/1980.), *Hrvatskoj reviji* (1/1992., 4-5/1992.), *Zadarskoj smotri* (3/1993., 3-4/1995.),

⁷ Usp.: D. D.-D., Derossi Julije, *Hrvatski biografski leksikon* 3, Č – Đ, Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", Zagreb 1993, str. 311. Usp. N. BAŠIĆ, 2011, 38-40.

⁸ Žao mi je da nisam mogao osobno provjeriti i ucjeloviti Julijevu suradnju u spomenutim časopisima i novinama.

⁹ Ime *Josip* uzeo je zbog toga što mu je ocu bilo ime Josip. (Podatak mi je dala g. Zlata Derossi.)

¹⁰ *Ramić* je uzeo kao prezime, jer mu je majčino djevojačko prezime bilo *Ramić*. (Podatak mi je dala g. Zlata Derossi.)

Hrvatskomu dijalektološkom zborniku (5/1981.), *Jeziku* (1994., 2/2003.), *Ličkoj reviji* (Gospić, 1/2001., 3/2003.), *Zborniku Zadar-Zagreb* (2001.), *Hrvatskomu slovu, Vjesniku, Listu, Mladosti, Našim ognjištima, Pravniku, Telegramu, Glasu Koncila* (24/1998.), *Školskim novinama, Glasniku Hrvatske demokratske zajednice* (1991.-95.). Od 1966. pisao je šaljivo-duhovite sastave u *Kerempuhu* i *Paradoksu* (stalni suradnik: 1966.-68.?) (kao *Joso Krvavica, Josip Ramić* i *Jull*). Ovim je izmišljenim imenima i prezimenima potpisivao svoje radove kada su mu zabranili kulturni rad.¹¹

Objelodanio je knjigu: *Cesarić, Zagreb 1966., Perivoj od slave* (zajedno sa Zvonimirom Zidarićem) (tekstovi o šesnaestorici hrvatskih velikana iz Zadra), *Braća Hrvatskoga Zmaja, Zmajski stol u Zadru, Zadar 2002., Čekulade nema – gospićka ljudikanja, Gospić 2006., zajedničke knjige: Zvonimir Kulundžić i Julije Derossi, Marko Marulić, Od naslidovan'ja Isuskarstova i od pogarjenja tašćin segasvitnjih, Nadbiskupija zadarska – Zadar i Sveta baština – Duvno, Zadar-Duvno 1989.,¹² Biblia Sacra, Versio Illyrica selecta..., (prepisao u današnji latinični način pisanja, zajedno s Petrom Bašićem i Zlatom Derossi), Ferdinand Schönigh, Padernborn-München-Wien-Zürich 1999.¹³ *Lička**

¹¹ Usp. *Hrvatski biografski leksikon*, kao gore, ista stranica. Ovaj mi je podatak dala gosp. Zlata Derossi a neke mi je Julijeve rukopise poslala e-poštom. Njih spominjem u građi koju sam koristio za ovaj rad.

¹² Knjiga je velika 24,1 cm x 17 cm. Tiskana je u Omišu, u tiskari *Franje Kluza*. Tiskanje je dovršeno 14. travnja 1989. god., u 1.000 primjeraka. Nekoliko je primjeraka uvezano u kožu. Jedan primjerak s kožnim uvezom dobio sam i ja kao korektor ove knjige. (To sam učinio iz poštovanja prema g. Juliju i njegovu radu u *Hrvatskomu književnomu listu* i *Hrvatskomu tjedniku*, s kojima sam, kao sveučilištarac, odrastao i na njima se nadahnjivao.) Ona ima 212 stranica i dvije stranice *Errata corrigé*. Uvodnu studiju, s dvjema stranicama korištene građe, napisao je *Zvonimir Kulundžić*, str. 5-32. Korice i naslovnu stranicu izradio je *Josip Botteri Dini*, akad. slikar, iz Splita. Knjiga je 27. u Knjižnici *Svete baštine*. Predstavljena je u dvorani župe Presvetoga *Srca Isusova* u Zadru, Branimirova obala 17, u utorak, 9. svibnja 1989., u 19.30 sati, u sastavu predavanja *Vjera i kultura duha*, pod pokroviteljstvom zadarskoga nadbiskupa msgr. *Marijana Oblaka*. Uvodničar i voditelj predavljanja bio je fra *Ivan Gavran* a, u ime nakladnika *Svete baštine*, iz Tomislavgrada, govorio je fra *Gabrijel Pero Mioč*.

O knjizi govorili su: msgr. *Marijan Oblak*, akademik *Dalibor Brozović* i priređivači *Zvonimir Kulundžić* i *Julije Derossi*. Dr. Brozović je rekao da je ova knjiga - "praznik u hrvatskoj filologiji" i da je njezino stoljetno neobjavljivanje predstavljalo "ogromnu štetu koja je gotovo ravna neobjavljenoj 'Bibliji' u prijevodu Bartola Kašića". – S. BAŠIĆ, 1989, 22. Kao da je tom svojom tvrdnjom prof. Brozović proročki predvidio i prizvao da [é] prof. Julije Derossi sa suradnicima obavi[ti] i taj veliki, važni i odgovorni posao za hrvatsku kulturu, hrvatsko jezikoslovlje i hrvatsku svetopisamsku jezičnu znanost, nakon dvadeset godina. To se, nasreću, i ostvarilo. Usp.: Ž. KLIMENT, 1989, 45.

¹³ Cjeloviti naslov ove knjige je: *Biblia Slavica / Herausgegeben von / Hans Rothe und Friedrich Scholz / unter Mitarbeit von / Christian Hannick und Ludger Udolph / Serie IV:*

janjetina ostaje, (šaljiva priča u časopisu Paradoxu, Paradoks, Zagreb 1967., *Ličko prelo iliti Ikača šav* (Julijeva komedija u rukopisu, napisana je za Nelu Eržišnik (1922.-2007.), koju je ona naručila. Prikazana je u kazalištu *Jazavcu*, u Zagrebu, koncem šezdesetih godina). *Veseli vrtuljak* je pjesma napisana za jednoga glazbenika. S njom je, na glazbenoj smotri, osvojio peto mjesto. Mnogo je izvođena, sedamdesetih godina.¹⁴

Sudjelovao je na stručnim znanstvenim skupovima (Budva, 1969. – šesti kongres slavista Jugoslavije: *Estetsko pitanje o povijesti hrvatske književnosti*; JAZU – Zagreb, 11. I 12. 1976.: *O jezičnim specifičnostima novootkrivene Marulićeve prijevodne čakavske proze*), na skupu o Kašićevu prijevodu Svetoga pisma, u Pagu i Zadru, 1991. god.), uredio knjige (zajedno sa suprugom Zlatom Derossi): *Povijest veslačkog kluba Jadran*, Zadar 1998., *Jadrana Kaleba*, *Zadar u Domovinskom ratu*, tri sveska, 2002.-04., Ante Milkovića, *Našu Škabrnju*, Škabrnja 2002., zbornik *Bartol Kašić i Biblija*, Pag 2002.; pripremio mnogo knjiga za tisak, lektorirao ih, pisao njihove ocjene i prikaze, pisao u zbornicima, časopisima, tjednicima, novinama, uvode, pogovore knjigama, pisao književne oglede, crtice, šaljive pripovijesti, rugalice (satire), pripremao skupove, priredbe, uređivao knjige Matice hrvatske u Gospiću i Zadru, sudjelovao u mnogim predstavljajima knjiga.

Derossi je – bio potpisnikom Zahtjeva 555 hrvatskih uglednika Vladi RH za neizručenje generala Ante Gotovine u Haag (2002.), Deklaracije o lustraciji (2007.), Apela zastupnicima Hrvatskoga sabora protiv brisanja odredbe čl. 141. st. 2. Ustava Republike Hrvatske, kojim se "zabranjuje pokretanje postupka udruživanja Republike Hrvatske u saveze s drugim državama u kojem bi udruživanje dovelo, ili moglo dovesti do obnavljanja jugoslavenskog državnog zajedništva, odnosno neke balkanske državne sveze u bilo kojem obliku" (2001.). Kao član Matice hrvatske s polustoljetnim stažem uputio je 2006. Otvoreno prosvjedno pismo Središnjici i predsjedniku Igoru Zidiću zbog

Südslavische Bibeln / Band 2,1 / Kroatische Bibel des Bartol Kašić // BIBLIA SACRA, VERSIO ILLYRICA SELECTA, / seu DECLARATIO Vulgatæ Editionis Latinae. / Bartholomæi Casij Curictensis e / Societate Iesu Professi, ac / Sacerdotis Theologi. / Ex mandato Sacræ Congregationis de propag: / Fide. Anno 1625 / ediderunt Hans Rothe et Christian Hannick / e codicibus manuscriptis transtulerunt Petar Bašić et Julije Derossi et Zlata Derossi / curis elaboravit atque apparatus critico instruxit Petar Bašić / 1999 / Ferdinand Schöningh Padernborn-München-Wien-Zürich // Knjiga je velika 33,8 x 24 cm, ima 681 stranicu. Tvrdo je uvezana. Tiskana je na žućkastomu papiru. Oba su sveska lijepo i otmjeno grafički uređena. Zanimljiv je podatak da su, nakon nekoliko predstavljanja ovoga Kašićeva Svetoga pisma u: Pagu, Zagrebu, Zadru i Splitu, u Splitu, kupljena samo dva primjerka. Jedan od njih je moj (Kašić Biblia Slavica / Bd. 2 / Bestell-Nr. 71679-4).

¹⁴ Podatke mi je dala g. Zlata Derossi.

priprema raskolničkoga Matičina pravopisa (Jezični put u Novi Sad, *Hrvatsko slovo*, 2006.), u trenutku kada Vijeće za normu donosi odluke koje su trebale pravopisno ujediniti javnost i usmjeriti razvitak hrvatskoga pravopisa prema načelima koja jamče njegovu naravnost, stabilnost i povijesnu utemeljenost. -¹⁵

Članstvo u društvima, udrugama, priznanja, nagrade i odličja

Član *Društva književnika Hrvatske* postao je na temelju knjige (fonoenciklopedije) o *Cesariću*, god. 1967., bio je član uredništva i stalni suradnik *Hrvatskoga književnog lista*¹⁶ (1968.-69.), član-radnik i tajnik *Matice hrvatske* u Gospiću (1966.-72.) i glavni urednik (i jedan od pokretača) *Ličkoga kalendara* (1968.), član uredništva *Senjskoga zbornika* (1993.-2005.), urednik *Zadarske revije/smotre* (1994.), član Družbe *Braće Hrvatskoga Zmaja Zmajskoga stola u Zadru*, kao *Zmaj od Rame*¹⁷ (od 1991. godine).

U 'politiku' se uključio kao suradnik *Hrvatskoga književnog lista* (1968. god.) i *Hrvatskoga tjednika* (1971. god.), a braneći hrvatski jezik i prije toga. Godine 1956. ga je, na dvjema stranicama, napao zagrebački *Vjesnik*, potvorivši ga da je Derossi želio spaliti knjige pisane ćirilicom. Radilo se, zapravo, o njegovoj izjavi na sjednici Hrvatskoga filološkog društva u Zagrebu, kada je prosvjedovao zbog nametanja srpskih riječi u hrvatskim školama, osobito u predvojničkoj nastavi.¹⁸

Član *Hrvatske demokratske zajednice* postao je, u Zadru, god. 1989., u rujnu, u restoranu *Oskaru*, na osnivačkomu sastanku, zajedno sa sedam prvih

¹⁵ N. BAŠIĆ, 2011, 39-40. Gosp. Derossi je supotpisao Otvoreno pismo Programskom vijeću Hrvatske Radio-Televizije, od 10. prosinca 2009.

¹⁶ Hrvatski književni list, u: *Hrvatska enciklopedija*, 4, Fr-Ht, 736. Petar Požar, u svomu *Leksikonu* nema natuknicu o Hrvatskomu književnom listu.

¹⁷ Julije Derossi uzeo je ime *Zmaja od Rame*, jer su trogirski Ramići doselili iz Rame [podatak mi je priopćila g. Zlata Derossi]. *Zmajске vijesti* (glasilo družbe "Braća Hrvatskog Zmaja", br. 1/2007., zmajska 598. godina, travanj 2007.), str. 79., usp. str. 78. Na stranici je i slika na kojoj, slijeva nadesno, stoje: Z. Derossi, J. Derossi, Z. Šeparović, J. Faričić, D. Salečić Salona, J. Ricov i J. Lučić. Spomenuti broj *Zmajskih vijesti* vrvi srbizmima, turcizmima, suvišnim tuđicama i pravopisnim pogriješkama. Čovjek ne može povjerovati da ta Družba ima mnogo doktora znanosti i sveučilišnih profesora a da im je glasilo jezično 'nepismeno'. Ako su oni koji ga 'uređuju' hrvatski jezični žalosni prosjek, onda je to više nego znakovito i uputno.

Nakon Derossijeve smrti, u zadarskomu Zmajskom stolu, umjesto njega, izabrana je Nevenka Marinović za *Zmajicu od Ravnih Kotara II.*, a nakon što je dr. S. Obad postao počasni član, pročelnik Zmajskoga stola postao je prof. dr. Josip Faričić [http://www.057info.hr/vijesti/2010-12-31/nevenka-marinovic-kao-zmajice-od-ravnih-ko...], od 9. 2. 2011./].

¹⁸ Podatak mi je poslala g. Zlata Derossi.

hadezeovaca.¹⁹ Bio je član zadarskoga izaslanstva, na I. općemu saboru HDZa (u veljači 1990.), počasni predsjednik Općinskoga odbora HDZa, član Općinskoga odbora, potpredsjednik i član Županijskoga odbora, vijećnik zadarskoga Gradskog vijeća. Od god. 1993. bio je, dvaput, po četiri godine, zastupnik Hrvatske demokratske zajednice u Županijskomu domu Hrvatskoga državnog sabora.

- Učlanio sam se u HDZ prije nego što je bila osnivačka skupština i danas sam član HDZ-a...²⁰

J. Derossi piše da ga je dr. Franjo Tuđman, na jednomu promidžbenomu sastanku u Zadru, ljudski osobito počastio: - Dočekali smo ga u špaliru ispred Male vijećnice u tadašnjoj Općini i ušli s njim u Vijećnicu. Ja sam nešto malo zakasnio s ulazom i kad sam ušao, vidio sam da su sva mjesta za stolom popunjena. S još nekolicinom zakašnjelih sjeo sam uza zid, gdje je bilo nekoliko slobodnih stolica. Tuđman je sjedio u sredini stola i odjednom je uočio da ja sjedim uza zid. Tada je rekao nešto što i danas čuvam kao posebno dragu uspomenu na njega. Rekao je: "Dođite sjesti za stol do mene, dosta ste dugo bili u kutu." Razumije se da se odmah ispraznila stolica do Tuđmana i ja sam sjeo posebno ganut njegovim riječima, ne znajući treba li odgovoriti i što da odgovorim. Samo sam mu kratko zahvalio, a tek sam kasnije u miru shvatio pravo značenje njegovih riječi, za mene i danas duboko humanih i prijateljskih.²¹

Kada je dr. Tuđman došao *Vlakom slobode* u Knin, ondje mu je, rukujući se s njime, rekao: - ... Kad je došao do mene, rukovao se i sa mnom, povjerljivo se nagnuo k meni i rekao: "Bio sam u tvom Gospiću!" ... - To ga je ganulo što mu - se Tuđman prvi put obratio s "ti". To sam doživio kao posebnu naklonost i bio sam zbog toga sretan. - Godine 1996., u Gospiću: - ... Tuđman se na to nasmijao, prijateljski me zagrlio i rekao: "Pa vi meni predstavljate Derossija, a ja sam bio kod njega u Gospiću još onda kad sam po Hrvatskoj svijetom tražio dobre Hrvate!"²²

Godine 2005. dobio je, zajedno sa suprugom Zlatom, *godišnju nagradu Grada Zadra* za prijepis Kašićeva Svetoga pisma. - Ta nagrada je došla za transkripciju Kašićeve biblije, na kojoj smo oboje radili [-] ...²³

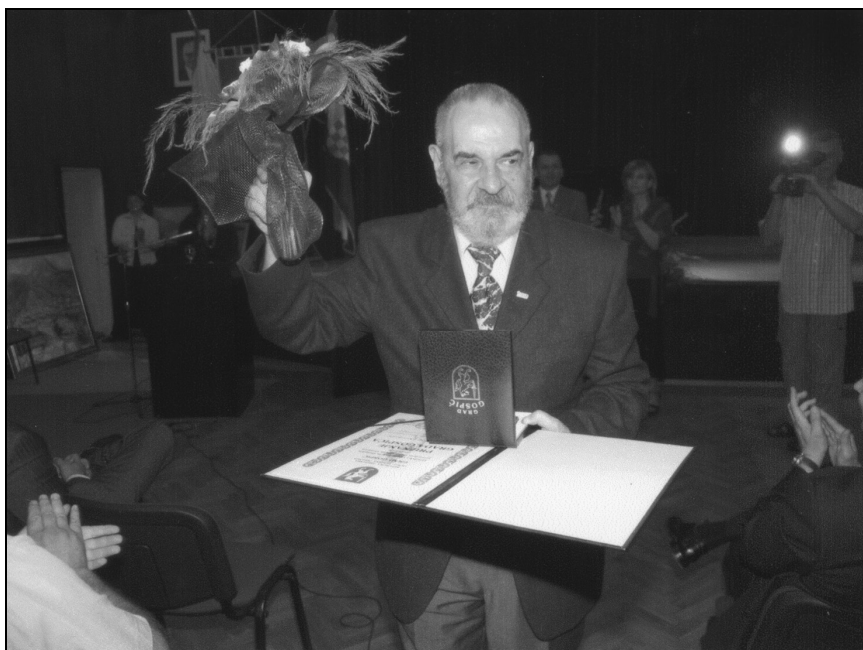
¹⁹ Ovo mi je priopćila g. Zlata Derossi.

²⁰ <http://www.zadarskilist.hr/clanci/121129099/doci-cu-po-nagradu-i-iz-bolesnicke-postelje>, od 9. 2. 2011, str. 2.

²¹ J. DEROSI, *Nekoliko susreta s dr. Franjom Tuđmanom*, str. 3.

²² Isto, str. 4.

²³ J. DEROSI, u: Boris Kupčak, *Doći ću po nagradu i iz bolesničke postelje* [<http://www.zadarskilist.hr/clanci/12112009/doci-cu-po-nagradu-i-iz-bolesnicke-postelje>, od 9. 2. 2001, str. 2].

Sl. 3. Prof. Julije Derossi s priznanjem Grada Gospića za svoj dugogodišnji rad u tom gradu, 22. 7. 2006.

U Gospiću je dobio priznanje *Zaslužnoga građanina Grada Gospića* (god. 2007.: – ... nakon 34 godine kako sam otišao od tamo ... Gospić mi je ostao u posebnom sjećanju, jer sam tamo na neki način došao sebi. Tamo sam stigao s 22 godine [1950.] i nekako naglo sam se priljubio toj sredini..., čak nismo imali ni struje noću. Ličani su me prihvatili kao svoga i vrijeme tamo sam potrošio da se izgradim kao stručnjak ... –²⁴, rekao je gosp. Julije.).

Na Dan Grada Zadra, 24. studenoga 2010. god., na sjednici Gradskoga vijeća, dobio je *nagradu za životno djelo*, koju nije mogao osobno preuzeti, jer je bio bolestan, pa ju je, umjesto njega, preuzela njegova supruga gosp. Zlata. O tomu je rekao: - Ovo je najviša nagrada za jednu djelatnost, a kod mene je to povezano za hrvatski jezik i književnost i bilo mi je jako drago kad sam čuo da sam predložen za Nagradu za životno djelo i to u Zadru iz kojeg nisam, ali sam tu već trideset godina. Posebno mi je drago i čast mi je što je ta nagrada baš od Zadra... [-].²⁵

²⁴ J. DEROSI, na istomu mjestu, str. 2.

²⁵ J. DEROSI, na istomu mjestu, str. 1.

Predsjednik Republike Hrvatske dr. Franjo Tuđman odlikovao ga je *Redom Ante Starčevića, Redom Danice hrvatske* s likom Marka Marulića i *Spomenicom domovinske zahvalnosti*. Za svoj nestrukovni rad dobio je zlatnu značku SR Hrvatske.

Derossijev sprovod u Sukošanu

Na dan pokopa, u utorak, 30. studenoga 2010., u 15 sati, u grobljanskoj je crkvi Svih Svetih, u Sukošanu, u nazočnosti od oko tristo osoba, pjevanu sprovodnu sv. misu predvodio sukošanski župnik don Tomislav Sikirić, s još sedmoricom svećenika, među kojima je bio i benediktinac Jozo Milanović. Bili su nazočni: pokojnikova žena Zlata, njihova djeca: kći Jasminka, njezin muž Tomislav Šimičević, njihovi sinovi: Šime, Luka i Tomislav; kći Dubravka, njezin muž Tomislav Dragaš i njihova djeca: Marta (s mužem Zvonimirom Zidarićem), Luka i Josip. Šimina je žena Ana (rođ. Božan) tada bila trudna, pa je ostala čuvati Julijeve i Zlatine prauke, Martine i Zvonimirove: Jakova, Filipa i Mislava i svoga Antu. Nedugo nakon toga, Ani i Šimi, rodio se Marin, t. j. peti praunuk Zlatin i Julijev. Bili su i neki zadarski književnici, umjetnici, zadarski župan Stipe Zrilić, zadarski gradonačelnik dr. Zvonimir Vrančić, predsjednik Gradskoga vijeća dr. Živko Kolega, županijski i zadarski pročelnici, neki zadarski sveučilišni profesori, neki ravnatelji zadarskih škola, društveno-politički radnici, prijatelji i poznanici iz Zadra, zadarske okolice, iz Gospića, Šibenika, Splita i... Na misi je propovijedao fra Ante Badurina, iz Zadra. On je tada rekao: - Julije Derossi je bio domoljub koji je stvarao hrvatsko društvo, domoljub koji je volio ljude. Krasila ga je ljudska jednostavnost i neposrednost, danima [!?] samo velikima [-].²⁶

Prije sv. mise, pred sukošanskom mrtvačnicom, zadarska je muška skupina pjevača *Kontrada* zapjevala pjesmu *Da mi je s tobom kroz Pasike*.

Nakon sv. mise, u crkvi su se, pred Julijevim lijesom, od njega oprostili: Tomislav Marijan Bilosnić, zadarski pjesnik i književnik, uime Društva hrvatskih književnika, Božidar Šimunić, uime zadarske Matice hrvatske, a uime Braće Hrvatskoga Zmaja Zmajskog stola u Zadru, dr. Stijepo Obad, sveuč. prof. u mirovini.

G. Bilosnić je, osim drugoga, rekao: - ... širio si kulturnu i moralnu energiju, bio si "za oslobođenje duhom", držeći da je veće zlo ako je boljševička Jugoslavija u ljudima, nego li su oni u njoj... U vrijeme

²⁶ V. BRKIĆ, Bilosnić: Hrvatska ti nikad nije bila fraza [<http://www.zadarskilist.hr/clanci/01122010/bilosnic-hrvatska-ti-nikad-ni...>, od 1. 12. 2010, str. 1].

demokratskih promjena, osamostaljenja i nezavisnosti hrvatske države, u Domovinskom ratu koji je uslijedio, tvrdoglavo si vjerovao da naše ideje ništa ne može pobiti. Gledao sam te ponekad kako s dostojanstvom mudraca, u času općeg ratnog poniženja svega što je ljudsko, s visoka gledaš na one koji su krenuli u zločin protiv naroda i slobode, pri tome se uvijek pozivajući na istinu, vjeru i čast za oltar, na koji smo i sami bili spremni položiti život...

Još u Gospiću gdje si na Pedagoškoj školi proveo pune 22 godine, djelujući starčevićanski, ljudi su prepoznali kako ti Hrvatska nikad nije bila fraza, već misao i osjećanje, ljubav i duhovna vrijednost, jezik i poezija ... [-]²⁷.

Prije spuštanja Julijeva tijela u grobnicu, *Kontrada* je otpjevala pjesmu *Sutra će te ponit*

Pri koncu sprovoda, počela je rositi kišica a pomalo je i mrak padao. Gledajući kako pokopnici zatvaraju i zamazuju policu u Julijevoj grobnici, nisam mogao vjerovati da Julija u njegovu tijelu više ne ću nikada vidjeti. Pitao sam se o smislu svoga, Julijeva i čovjekova života, rada, dobrote, biti, smisla ljudskoga tijela, vida, spoznaje, krvi, muke, svih tajna, koje kao da sam u Juliju 'doticao'. Smućen i zbunjen, 'oprostio' sam se od Julija, šutke, i, s Josipom Botterijem Dinijem, zaputio se prema Splitu.

Juliju sam 'zahvaljivao' za sve što je učinio za pok. s. Maru (Bernardinu) Lukač, za njezinu knjigu,²⁸ za s. Milu (Bernardinu) Crnogorac i njezinu knjigu,²⁹ za suradnju u Našim ognjištima, dok sam ih lektorirao, za Maticu hrvatsku u Splitu i njezin časopis Hrvatska obzorja. Vraćajući se po mraku, mislio sam o Juliju, vraćajući mu se, na nijemi bezrječni susret, i posvješćivao sve svoje susrete i razgovore s njim i njegovom Obitelji i zbunjen stremio prema mjestu svoga stanovanja.

I sada, često, osobito prije i poslije objeda i u svojoj mucu, okrenut (licem) prema njegovu grobu, molim Boga da se njegovo dobro ne izgubi i ne propadne, da njegovo tijelo i njegova duša budu proslavljeni, zbog njegove dobrote, i da ono i ona i dalje žive, u riznici Božje i sveljudske dobrote, da ga Otac, Stvoritelj i Svedržitelj života, učini uzorom živim hrvatskim pozemljarima, zemljanim izdancima. Molim se za nj i njemu, za pomoć, a ako gleda Oca licem u lice, molim ga da me kod njega zagovara, da ne zagubim ovu svoju pùt, jer sam veoma stiješnjen svojom pozemljarskom mukom, nemoću i zagonetkom. Samo to mi preostaje i zato se za to molim, molim i zahvaljujem.

²⁷ Na istomu mjestu, str. 1.

²⁸ M. LUKAČ, ... i lica, *Sveta baština*, Knjižnica Svete baštine, knjiga 19, Duvno, 1988.

²⁹ Julije Derossi je za njezinu knjigu *Trag*, zbirku pjesama, koju su objelodanila Naša ognjišta iz Tomislavgrada, 1994, napisao pogovor pod naslovom *Tajanstvene dubine*, str. 111-115.

Molitvom se molim,³⁰ molim, govorim, blagoslivljam, posvećujem, nemirno i nerazgovjetno molim, kao da vičem i bučim.

Žalobno sjećanje za J. Derossija u Zadru

U petak, 3. prosinca, u 12 sati, u zadarskoj Gradskoj loži, održano je žalobno sjećanje za pok. Julija Derossija. Pripremili su ga: Družba Braće Hrvatskoga Zmaja Zmajski stol u Zadru, Gradska knjižnica, Narodni muzej, Matica hrvatska Ogranak u Zadru i Društvo hrvatskih književnika. Bili su nazočni: supruga Zlata, članovi njegove Obitelji, ministar Božidar Kalmeta, gradonačelnik Zvonimir Vrančić, župan Stipe Zrilić, voditelji i predstojnici većine zadarskih znanstvenih i kulturnih ustanova i udruga, škola, njegovi poznanici i sugrađani. O pokojniku su govorili: dr. Stijepo Obad, Ivan Pehar, ravnatelj zadarske Gradske knjižnice, dr. Zlatko Begonja, Božidar Šimunić, književnik Tomislav Marijan Bilosnić i dr. Josip Faričić.³¹

Dr. Obad je rekao: - U naš je grad profesor Derossi stigao 1972. godine u ono olovno vrijeme kada zbog svojeg sudjelovanja u Hrvatskom proljeću nije mogao dobiti zaposlenje do 1980. godine. No, bilo je ljudi koji su se solidarizirali s ovim istaknutim hrvatskim domoljubom, pa je zahvaljujući dr. sc. Šimi Batoviću Derossi crtajući za Arheološki muzej i lektorirajući njegova izdanja mogao donekle sebi i svojoj obitelji osigurati egzistenciju. U privatnom je životu bio poznat kao uzoran suprug, otac i djed, a u javnom je životu svjedočio vjeru i zagovarao kršćanske vrednote. Bio je intelektualac u punom smislu te riječi i veliki poznavatelj jezikoslovlja. Objavio je brojne radove. Zbog plodnog je pisanja 1967. godine postao član Društva hrvatskih književnika. Posebno bih istaknuo njegov rad na knjizi "Ulice i trgovi grada Zadra", te na znanstvenom skupu o Bartolu Kašiću. Dobitnik je niza društvenih odlikovanja i priznanja, a 2009. je godine dobio nagradu Grada Zadra za životno djelo. Izgubili smo, po mnogo čemu, uglednog i zaslužnog građanina koji nikad nije težio vlasti i osobnom probitku već je svojim primjerom služio svom narodu. [-]³²

Gosp. Ivan Pehar govorio je o Julijevim zaslugama za zadarsku Gradsku knjižnicu (1980.-86.) i hrvatsko knjižničarstvo.³³

³⁰ Usp. A. GLUHAK, 1993, 420; P. SKOK, 1972, 451-452.

³¹ N. MARKULIN, Uvijek je zračio optimizmom [http://www.zadarskilist.hr/clanci/03122010/uvijek-je-zracio-optimizmom, od 9. 2. 2011., str. 1.]. Na prvoj je stranici svjetlopis Ivana Jamičića na žalobnomu sjećanju onih koji su tada govorili, slijeva nadesno: dr. Z. Begonja, T. M. Bilosnić, dr. S. Obad, I. Pehar, B. Šimunić i dr. J. Faričić.

³² Isti, na istomu mjestu, str. 1.

³³ Isto.

Božidar Šimunić, uime zadarske Matice hrvatske, govorio je o Julijevim proučavanjima i doprinosima hrvatskoj pisanoj riječi, kulturi, predaji i hrvatskomu jezikoslovlju. – Pokojni se profesor istaknuo svojim radom na proučavanju djela Marka Marulića i Bartola Kašića. Taj je rad okrunjen knjigom koju je priredio zajedno sa suprugom Zlatom "Bartol Kašić i Biblija" 2002. godine. U mnogo čemu nam može biti uzor, a mi se moramo potruditi da se *njegovi brojni radovi nađu na okupu u jednom zborniku* [ja naglasio], jer – oni to zaslužuju. [-]³⁴

T. M. Bilosnić je, govoreći o Derossijevu književnomu radu, rekao da – "trebamo očekivati *njegovu potpunu biografiju i bibliografiju* [ja naglasio] koja se nalazi razbacana po različitim periodikama". [-]³⁵ Dao Bog da se Šimunićeve i Bilosnićeve želje ostvare što prije, iscrpno i cjelovito!

Uime Hrvatske demokratske zajednice, govorio je dr. Zlatko Begonja, ravnatelj zavoda za povijesne znanosti Hrvatske akademije u Zadru. Rekao je: - Krasili su ga razboritost, blagost, čestitost i beskrajno domoljublje. Svijet je oko sebe promatrao kroz dobro i uvijek je zračio optimizmom. Ispravnost se njegovih promišljanja ponajbolje očitovala u vrijeme demokratskih promjena kada je Derossi svoje znanje ustupio [na] hrvatskom narodu. Ljubav prema domovini i svom narodu držao je prirodnim ljudskim – zanosom - i njime nikada nije licitirao niti ga skrivao. Grad i županija, ali i čitav hrvatski narod u njegovoj su osobi imali iskrenog prijatelja. Težio je stvaranju općeg zadovoljstva, a mi se danas prisjećamo svih trenutaka u kojima smo imali priliku učiti od njega. [-]³⁶

Derossijeve osobite jezične zasluge

Treba osobito naglasiti Derossijeve radove o djelu Marka Marulića (1450.-1524.) i Bartola Kašića (1575.-1650.). Važan je Derossijev prijepis zadarskoga (zagrebačkoga) rukopisa Marka Marulića *Od naslidovan'ja Isukarstova* (Zadar-Duvno, 1989., str. 33.-130., o načinu prijepisa toga rukopisa, str. 131.-150., i njegov rječnik 151.-207.).³⁷ Vrhunac njegova djela i velikoga rada je njegov zajednički rad, s dr. Petrom Bašićem i g. Zlatom

³⁴ Isti, na istomu mjestu, str. 2.

³⁵ Isto.

³⁶ Isti, na istomu mjestu, str. 2.

³⁷ Ovaj *Hrvatsko-latinski rječnik* nije opći hrvatsko-latinski rječnik nego 'Hrvatsko-latinski rječnik u odnosu na Marulićev prijevod Kempenčeva djela *De imitatione Christi*.' (Z. KULUNDŽIĆ – J. DEROSI, 1989, napomena na str. 151) Zanimljivo je i vrijedno usporediti Derossijev i Mogušev [Marko Marulić, *Od naslidovan'ja Isukarstova* i od pogarjen'ja tašćin segasvitnjih, prijevod djela "De imitatione Christi", Književni krug, Split 1989, 231-369] rječnik. Derossi za svaku hrvatsku riječ donosi i latinsku, što Moguš ne čini.

Derossi, prijepis Kašićeva Svetoga pisma iz rukopisa (Padernborn-München-Wien-Zürich, 1999.). Kada bude objelodanjen popis njegovih radova, tada ćemo dobiti cjelokupni uvid u Derossijevo stručno djelo.

Smrću prof. Julija Derossija, njegova je Obitelj ostala bez svoga stožera a hrvatska i zadarska kultura i uljudba bez stožerne osobe. Kao narod izgubili smo neuobičajeno plemenita, mudra i iznimno časna čovjeka, veoma rijetka među jadnim dvonošcima,³⁸ dvostop(alni)cima, ljudima 'natečenih nogu',³⁹ 'otečenih stopala',⁴⁰ osobito među Hrvatima, uvjerena i osvjedočena katolika, uzorna supruga, oca, djeda, hrvatskoga beskrajnog domoljuba, starčevićanski postojana, čovjekoljupca, časna odgojitelja, nastavnika, profesora, mjerodavna jezičnog stručnjaka, mudra učitelja, ustrajna u dobru, velikoga umnog radnika, istinoljubiva, razborita, duhovna, blaga, čestita, radišna, skromna, jednostavna, otvorena, nesebična čovjeka, uglednoga građanina, knjižničara, šaljivca, duhovita čovjeka i časna i čestita političara.

Literatura

- Nataša BAŠIĆ, Julije Derossi (Trogir, 9. srpnja 1928. – Zadar, 28. studenoga 2010.), *Jezik*, god. 58, br. 1, Zagreb, 2011, 38-40.
- S.[tanko] BAŠIĆ, Zadar – promocija Novi Marulić, *Slobodna Dalmacija*, Split, 11. svibnja 1989, 22.
- BIBLIA SACRA, VERSIO ILLYRICA SELECTA, ..., Biblia Slavica IV 2,1, Bartol Kašić, Biblia Sacra; Biblia Slavica IV 2,2, Bartol Kašić, Biblia Sacra, Kommentare Wörterverzeichnis, Ferdinand Schöningh, Padernborn-München-Wien-Zürich 1999, 2000.
- Velimir BRKIĆ, Bilosnić: Hrvatska ti nikad nije bila fraza: <http://www.zadarskilist.hr/clanci/01122010/bilosnic-hrvatska-ti-nikad-ni...>, od 1. 12. 2010. [dviije stranice i jedan svjetlopis s njegova sprovoda].
- S. Mila (Bernardina) CRNOGORAC, *Trag*, Tomislavgrad, 1994.
- Julije DEROSI, <http://umjetnici.blogspot.com/2006/07/pisci-dj-html>, od 10. 2. 2011. [jedna stranica].
- Julije DEROSI: http://hr.wikipedia.org/wiki/Julije_Derossi, od 9. 2. 2011. [jedna stranica].
- Julije DEROSI, Otvoreno pismo Matici hrvatskoj [5. prosinca 2006.; http://hakave.org/index.php?option=com_content&view=article&id=180:otvoreno-pism...; od 9. 2. 2011.].

³⁸ V. KALAN, 2004, 387; usp. F. PETRAČIĆ, 1875, 580, 706, 579, 212; H. FRISK, 1991, 358-359, 357.

³⁹ A. GLUHAK, 1993, 295; B. KLAJČIĆ, 1982, 345, 261; A. WALDE - J. B. HOFMANN, 1982, 293-295.

⁴⁰ V. ZAMOROVSKÝ, 2004, 81-84.

- Julije DEROSSI, Julije Derossi odgovara Zorislavu Lukiću, glavnom tajniku Matice hrvatske [30. prosinca 2006; <http://hakave.org/index.php?option=com-content&view=article&id=270:julije-derossi-...>; od 9. 2. 2001.].
- Julije DEROSSI, Dida drumom, baba šumom [11. siječnja 2007.; http://hakave.org/index.php?option=com_content&view=article&id=308:tre-pismo-juli...].
- Julije DEROSSI - Zvonimir ŽIDARIĆ, Perivoj od slave, poprsja kipara Ratka Petrića u Perivoju Gospe od Zdravlja u Zadru, Družba Braće Hrvatskoga Zmaja, Zmajski stol u Zadru, svezak VI., Zadar, 2002.
- Dunja DETONI-DUJMIĆ, Derossi Julije, *Hrvatski biografski leksikon*, 3. Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", Zagreb, 1993.
- Hjalmar FRISK, *Griechisches etymologisches Wörterbuch*, Band II, Heidelberg 1991.
- Alemko GLUHAK, *Hrvatski etimološki rječnik*, August Cesarec, Zagreb, 1993.
- Hrvoje HITREC, U počast Juliju Derossiju (Trogir, 1928. – Zadar, 2010.): http://hakave.org/index.php?option=com_content&view=article&id=7264:u-poast-juliju..., od 9. 2. 2011. [dvije stranice s jednom Julijevom slikom].
- HRVATSKA OPĆA ENCIKLOPEDIJA*, 4, Fr-Ht, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2002.
- IKA – Informativna katolička agencija, *Zadar: Predstavljena knjiga "Perivoj od slave"*. Uz fotografije poprsja šesnaest hrvatskih velikana autora Zvonimira Židarića, Julije Derossi sažeto prikazuje život, rad i značenje zadarskih intelektualaca od 15. do 20. stoljeća: <http://www.ika.hr/index.php?prikaz&ID=54544>, od 11. 2. 2001. [jedna stranica].
- Valentin KALAN, Pogovor, u: Walter F. Otto, *Bogovi Grčke*, AGM, Zagreb, 2004.
- Bartol KAŠIĆ, u: *Hrvatskoj enciklopediji*, 5, Hu – Km. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2003, 555.
- R.[adoslav] [dr.] KAT.[IČIĆ], Kašić Bartol, *Hrvatski biografski leksikon*, 7, Kam – Ko. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2009.
- Bratoljub KLAIĆ, *Rječnik stranih riječi*, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb, 1982.
- Željko KLIMENT, Marulićev prijevod, Marko Marulić: Od naslidovanja Isukrstova, Nadbiskupija zadarska i Sveta baština, Duvno, *Danas*, br. 379, god. VIII, Zagreb, 23. svibnja 1989, 45.
- Mate KOVAČEVIĆ, Jedno sjećanje na Julija Derossija (Trogir, 1928–Zadar, 2010.), *Hrvatsko slovo*, Zagreb, 17. prosinca 2010.
- Zvonimir KULUNDŽIĆ – Julije DEROSSI, *Marko Marulić, Od naslidovanja Isukrstova i od pogarjenja tašćin segasvitnjih*, Zadar-Duvno 1989.
- Boris KUPČAK, Doći ću po nagradu i iz bolesničke postelje: <http://www.zadarskilist.hr/clanci/12112009/doci-cu-po-nagradu-i-iz-bolesnicke-postelje>, od 9. 2. 2011. [dvije stranice s jednim svjetlopišom (Ivana Jamičića) g. Julija, koji leži bolestan u postelji].
- Katarina MARIĆ, Ogranak Matice hrvatske Pag: <http://www.matica.hr/wwwizd2.nsf/8aece17e4fc63118c1256f0a005515b4/907811...>, od 9. 2. 2011. [šest stranica].
- Nikola MARKULIN, Uvijek je zračio optimizmom: <http://www.zadarskilist.hr/clanci/03122010/uvijek-je-zracio-optimizmom>, od 9. 2. 2011. [dvije stranice s jednim svjetlopišom].

- Otvoreno pismo Programskom vijeću Hrvatske Radio-Televizije, od 10. prosinca 2009. [šest stranica: http://amac.hrvati-amac.com/indeks.php?option=com_content&task=viwid=3307&Ite..., od 4. 4.2001.].
- Marko MARULIĆ, *Od naslidovan'ja Isukarstova i od pogarjen'ja tašćin segasvitnjih*, prijevod djela "De imitatione Christi", priredio, popratio bilješkama i sastavio rječnik Milan Moguš, Književni krug, Split, 1989.
- Franjo PETRAČIĆ, *Gèrčko-hèrvatski rěčnik za škole*, Zagreb 1875.
- Petar POŽAR, *Leksikon povijesti novinarstva i publicistike*, Petar Požar, Split, 2001.
- Premينو Julije Derossi: [mhtml:file://C:\Users\Korisnik\Documents\Julije Derossi](mhtml:file://C:\Users\Korisnik\Documents\Julije_Derossi) (vijest o smrti..., od 1. 12. 2010.) [dvije stranice; na prvoj je stranici Julijeva slika].
- Premינו naš istaknuti član iz Zadra Julije Derossi [http://hakave.org/index.php?option=com_content&view=article&id=7257:preminuo-na-..., od 9. 2. 2011.]
- Primljena u družbu, *Nevenka Marinović kao Zmajica od Ravnih kotara II*: <http://www.057info.hr/vijesti/2010-12-31/nevenka-marinovic-kao-zmajice-od-ravnih-ko...>, od 9. 2. 2011. [jedna stranica].
- Josip RAMIĆ: <http://www.webmii.es/Result.aspx/Josip/Rami%C4%87>, od 9. 2. 2011. [dvije stranice].
- Petar SKOK, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, knjiga druga, JAZU, Zagreb, 1972.
- Draženko TOMIĆ, "čekulade nema – gospićka ljudikanja": <http://biskupija.gs.webmediaeu.com/gospi%C4%87/1317-eekulade-nema--gospiaeka-l...>, od 10. 2. 2011. [jedna stranica].
- Umro zadarski profesor Julije Derossi: <http://www.znet.hr/2010/11/umro-zadarski-profesor-julije-derossi/>, od 9. 2. 2011. [jedna stranica, na kojoj je dosta velika slika pok. Julija].
- Velikom domoljubu i cijenjenom piscu i političaru u Gradskoj loži: Održana komemoracija Juliju Derossiju: <http://www.znet.hr/2010/12/odrzana-komemoracija-juliju-derossiju/>, od 9. 2. 2011. [dvije stranice, na svakoj po jedan svjetlopis sa žalobnoga sjećanja u Zadru].
- A. WALDE - J. B. HOFMANN, *Leteinisches etymologisches Wörterbuch*, fünfte, unveränderte Auflage, erster Band A-L, Heidelberg 1982.
- Vojtech ZAMOROVSKÝ, *Bogovi i junaci antičkih mitova*, Atresor naklada, Zagreb 2004.
- Zmajске vijesti*, glasilo Braće Hrvatskoga Zmaja, Zagreb, br. 1/2007.

Rukopisi

- Julije DEROSSİ, Dvije političke krivotvorine u Hrvatskome enciklopedijskom rječniku [rukopis ima pet stranica].
- Julije DEROSSİ, Govor šutnje [o izložbi kipara i slikara Dragana Kwiatkowskoga, u Zagrebu, 22-29. svibnja 2000, dvije stranice rukopisa].
- Julije DEROSSİ, Grafija Kašićeva hrvatskoga prijevoda Biblije [rukopis ima deset stranica].

- Julije DEROSI, Iskoni bē slovo. [O zborniku radova, o glagoljici, glagoljašima zadarskoga kraja i crkvi svetog Ivana Krstitelja, izdanje Provincijalata franjevacu trećoredaca, Zagreb, serija Novaja i vethaja, knj. 7, tisak Kršćanska sadašnjost. – Četiri stranice rukopisa.]
- Julije DEROSI, Ivan Aralica: *Svetišni blud*, Znanje d. d., Zagreb, 2000. [četiri i pol stranice rukopisa].
- Julije DEROSI, Kašičev hrvatski prijevod Biblije velebno djelo hrvatske kulture [prikaz objelodanjen u Ličkoj reviji - osam stranica - rukopis].
- Julije DEROSI, Kašičev hrvatski prijevod Biblije – velebno djelo hrvatske kulture [rukopis pripremljen za objelodanjivanje u Našim ognjištima. – Ima sedam stranica].
- Julije DEROSI, Marko Marulić – prvi hrvatski prevoditelj znamenitoga djela 'De imitatione Christi' [rukopis pripremljen za objelodanjivanje u Našim ognjištima. – Četiri stranice rukopisa, s Julijevim potpisima].
- Julije DEROSI, Nekoliko susreta s dr. Franjom Tuđmanom [rukopis ima pet stranica].
- Julije DEROSI, O čakavskim pjesmama Pavla Despota [tri stranice rukopisa].
- Julije DEROSI, Pogledi Dragutina Antuna Parčića na jezik i pravopis [rukopis ima šest stranica].
- Julije DEROSI, Pop Šime Starčević i hrvatska književnojezična tradicija [rukopis ima pet stranica].
- Julije DEROSI, Predgovor (pogovor?) – recenzija [zbirke pjesama Slobodana Martina Šikića *Pisme od vitra*, s Julijevim ručnim potpisom, rukopis ima tri stranice].
- Julije DEROSI, Predsjednik Republike prekraja povijest [rukopis ima tri stranice].
- Julije DEROSI, Sjajna monografija [Ana Tomljanović: Smiljan i okolica (Brušane, Trnovac, Bužim) Meridijani, Zagreb – Smiljan 2003, rukopis ima tri stranice].
- Julije DEROSI, Za rubriku Stajališta, U obranu Bartola Kašića [za objelodanjivanje u zagrebačkomu Vjesniku – rukopis ima pet stranica].
- Julije DEROSI, Uvjerljivost pripovijedanja Đovanija Matešića Jeremije, recenzija knjige S nama su [tri stranice rukopisa].
- [Zvonimir KULUNDŽIĆ], 'Govor Zvonimira Kulundžića, održan 9 svibnja 1989. na promociji knjige Marka Marulića "Od naslidovanja Isukarstova", u Zadru, u crkvi Srca Isusova' [u utorak, u 19,30 sati, v. bilješku u tekstu. Pisan je običnim pisaćim strojem. Rukopis ima četiri i pol stranice.].

Članci objavljeni u *Senjskom zborniku*⁴¹

DEROSI, Julije,

Senj u djelima Josipa Draženovića, SZ, V., 1971./73., 419-432, 5 slikovnih priloga.

Iz ostavštine Vjenceslava Novaka, SZ, VIII., 1980., 277-292, 2 slikovna priloga.

Problematika hrvatskoglagoljskoga brevijara iz godine 1491., SZ, XIX., 1992., 117-

⁴¹ D. NEKIĆ, Bibliografija *Senjskog zbornika*, sv. I-XXX, *Senjski zbornik*, 31, Senj, 2004, 354.

124, Zusammenfassung, 1 slikovni prilog (*pregledni članak*).

Dva rapska Gospina plača (prijepis na današnju hrvatsku latiničnu grafiju), SZ, XXIII., 1996., 85-140, Zusammenfassung, Summary, 6 slikovnih priloga (*izvorni znanstveni članak*).

Hrvatski jezikoslovac pop Šime Starčević, SZ, XXIV., 1997., 141-150, Zusammenfassung, Summary, 1 slikovni prilog (*izvorni znanstveni članak*).

Petar Runje – Tragom stare ličke povijesti, Matica hrvatska, Ogulin 2001., SZ, XXVIII., 2001., 349-352.

Matičin kalendar i dvije značajne obljetnice, SZ, XXIX., 2002., 281-292, Zusammenfassung, Summary, 2 slikovna priloga (*pregledni članak*).

DEROSI, Julije – DUGAČKI, Vladimir – RUKAVINA, Ante,

Karlobaška ljekaruša iz godine 1603., SZ, X./XI., 1983./84., 123-150, Zusammenfassung, 2 slikovna priloga (*izvorni znanstveni članak*).

Karlobaška likaruša iz 1707., SZ, XV., 1988., 169-180, Zusammenfassung (*izvorni znanstveni članak*).

ON THE OCCASION OF THE DEATH OF JULIJE DEROSI (1928-2010)

Summary

On the 28th November 2010, Professor Julije Derossi died in Zadar. He was born on 9th July 1928 in Trogir. He taught the Croatian language at the High Pedagogy School and at the Faculty of Philosophy in Zagreb. He lectured it in Gospić. Due to political persecution he was not allowed to work in his profession from 1972 till 1980. He had issued expert works from 1955, in newspapers, magazines, almanacs and books. He participated in international linguistic conferences, edited books and proofread them. He was a member of several editorial boards, newspapers professional associations and societies. He resolutely defended and advocated an independent Croatia, the Croatian language and its purity. His particular expertise was recognised with his transcribing of the Bartol Kašić's Bible, from his manuscript from 1625, (together with Mrs. Zalta Derossi and Dr. Petar Bašić) (*Biblia Slavica*, IV 2,1, Bartol Kašić, *Biblia Sacra*, Padernborn-Munich-Vienna-Zürich, in 1999) and Zadar's (Zagreb) manuscript of Marko Marulić *Od naslidovanja Isukarstova (About Following Jesus)*, from 1500.

From 1989 he was a member of the Croatian Democratic Union. For his professional work he received the annual award from the city of Zadar, honourable citizen's award from the town of Gospić, and the lifetime achievement award from the city of Zadar. He received the state decorations three times. He was buried on the 30th November 2010, in the Sukošan cemetery. On the 3rd of December he was sadly remembered in the city of Zadar.

Keywords: Julije Derossi, writer, literary historian, Croatian politician